

CLEVELANDSKA AMERIKA

NEODVISEN LIST ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI.

CLEVELANDSKA
AMERIKA
Excellent advertising
medium.

N. 103. NO. 103.

CLEVELAND, O. TOREK 26. DECEMBRA 1911.

VOL. IV.

Mestne novice.

Iz ljubomnosti je mladenič streljal na ljubico, ki je drugega vzela. Smrti strelj.

SAMOMOR.

Stanovanje gospe Mary Wehrer je bilo v petek prizorišče poskušenega umora in samomora. John Fodor, ki je bil vec mesecov odsonen iz mesta, je v petek naenkrat prišel v Wehrerjevo stanovanje, kjer je streljal na svojo bivšo ljubico, letno Elizabeth Vlas, ki je bila prej Fodorova znanka, a ker jo je zapustil, se je poročila z drugim. Fodor jo je nevarno ranil na glavi, roki in na prsih. Petko kroglo je izstrelil njenemu možu, vendar ni zadel, nakar je pobegnil. Na ulici ga je takoj začela preganati večja množica ljudij, in ko je Fodor to opazil, si je zapobil zadnjo kroglo, katero je še imel v revolverju, v srce. Zdravnik pravijo, da ne bo okreval.

Elizabeth Vlas je imela razmerje s Fodom, ker je pa slednji neznamo kam odpotoval, se je poročila z drugim. Novemu možu je seveda povedala, da je bila s Fodom znana, in ker se je bala, če se Fodor vrne, da jo ubije, sta z možem sklenila, da se preselita v Chicago. Selitev je bila odločena na soboto, v petek je pa prišel Fodor in streljal. Mrs. Vlas ima sinčka, ki je štirinajst mesecov star. Ko je Fodor streljal njeno mater, se je smejal in ves čas kričal: "Pum, pum, pum!"

Ker je bilo precej časa pred božicem gorko vremje, so cene raznim živilom jako pale. Komisiji trgovci so se zhalili, da se živila v shrambah pokvari, ker ni dovolj mrzlo. Nakopili so na milijone jajc, katere so prav draga prodajali, toda pretečeni petek so pa cene padle, ker sicer bi se blago pokvarilo. Padla je tudi cena perutnini, ker zadnje čase so pripeljavali perutnino od vseh strani v Cleveland. Tudi sadje in zelenjava je bolj poceni, le krompir se drži še visokih cen. Krompir se še ni nikdar tako draga prodajal kot letos.

Za vrhovno nadzornico dravstvene policije je imenovana Mrs. Chadsey. Pod svojo komando bo imela z saržento in 25 policotistov. Nekateri so ugovarjali proti njeni izvolitvi iz vriska, da policotisti ne bodo hoteli ženske ubogati. Toda ker je Mrs. Chadsey še večji mlada in tudi lepa, mislimo, da bo pokorčina že prima sama od sebe.

V Brockway, Minn. je bil poročen na sv. Stefana dan rojstva John Oman v mašniki in bicr od slovenskega škofa Sr. Rev. James Trobec. V sredo, 27. dec. pa bo imel novo majbo. Kakor čujemo, je novi mašnik namenjen za clevelandsko škofijo, in pride najbrž na faro svetega Vida v Cleveland kot pomočnik župniku Ponikvarju.

Tako po novem letu bodo baptisti z vso silo napadli izvoljenega župnika Bakerja, da zapre saloone ob nedeljah in mardi clevelandske neapelje tako suhe kot Sahare. Danes se je v njih križarski vojski sedaj pridružili še metodisti, in skupaj bodoče ti hrabri anti-žganjarski vojniki branili mesto proti pivu, vinu in žganju. Govorijo, da će Baket ne bo dal dovoljenja, da se saloone ob nedeljah zapro, a bodoči hoteli sami po mestu z zapornimi povelji in peteli vsakega salonarja, ki bo bil pred sodnikom. Prej ne bo bilo mikrovali, dokler Cleveland ne bo popolnoma suh.

Princezine zastrupljene. Iz Berolina se poroča, da so se v Monakovem pri dvornem obedu zastrupile 3 princezine z jedili, ki so bila prinesena na mizo. Sodi se, da se je nabral okoli posod, v katerih so kuhal jedila, zelenje, ki je povzročil zastrupljenje. Princezine so še izven nevarnosti.

Coudersport, Pa. 24. Tukaj so bili otočeni umora prvega razreda predsednik Geo. Bayless in glavni vodja Fred. Hamilton by Bayless Pulp Co. Obsta otočenja, da sta kriva smrtili 150 ljudi ob oni priliki, ko je voda predrla jez v Austinu. Pa, dne 30. septembra.

Rusija nagaja.

Iz Petrograda se poroča, da bo Rusija zvišala colnino za 100 odstotkov na vse ameriške izdelke. Oni izdelki pa, ki so sedaj bili prosti colnini, bodo in tudi tekoči obdavčeni.

Je hinavec.

—Cerkvena občina cerkev sv. Ladislava protestira, da bi mestni svet dovolil Cleveland in Youngstown železnici, da bi položila tir tik poleg cerkve. Ljudje zahtevajo, da morajo iti tiri pod zemljo. O tem se bo posvetoval mestni svet.

—Ed. B. Haserodt, councilman 23. varde je bil pri seji občinskih odbornikov izvoljen za časnega predsednika mestnega sveta.

—Na Silvestrov večer priredili društvo "Vodnikov Venec" 147 S.N.P.J. svojo prvo veselico. Program je jako srečno izbran, in ob polnoci se bo predstavljal živa slika kako odhaja staro leto in prihaja novo. Ker na ta večer ni nobene druge veselice, vabimo rojake, na ta večer, kjer bo dovolj zahteva.

—Bančni promet mesta Cleveland je bil letos samo za deset milijonov dolarjev večji kot lansko leto. Vsega denarja v čekih je šlo skozi clevelandski "Clearing House" deset milijonov več kot tisoč milijonov. Trgovina in obrt je bila letos v Clevelandu ista kot lansko leto.

—Najstarejši ogrski časopis v Zjednjeneh državah je "Szabadbasag". V soboto je obhajal zoletnico obstanka. Ob tej priliki je uredništvo izdal časopis na 120 straneh.

Več tisoč ton premoga je v petek začelo goreti ob reki in ob Clark ave. Eksplozira je koksova peč, ki je vžgala ves premog, ki je bil nakopiran v bližini. Ognjegasci so imeli jačko veliko dela radi silne vročine, ki jo je razširjal plamen. Sest ur so se borili, predno je bil ogenj pod kontrolo.

—Zadnjo nedeljo v mesecu, 31. decembra ima glavno sejo društvo sv. Vida, št. 25. K.S. K.J. Ob tej priliki bo tudi votitev uradnikov.

Slovenski Sokol se marljivo pripravlja, da vprizori krasno igro "Mladost". To bo ena največjih, naoriginalnejših in najboljših iger, kar smo jih videli v Clevelandu. To je igra kateri priti, bi bila dolžnost vsakega Slovence, ki se zanimal za umetnost. Igra se uprizori 21. januarja v Knausovi dvorani.

—Še vedno se ne morejo ljudje navaditi, da bi se v dvoranah odkrivali. Celo boljše može vidiš, ki stojijo pokriti v dvorani, dasi jim policotist ponovno naznanja in jih prosi, da se odkrijejo. Takt in snaga zahteva tudi, da se ne pljuje po tleh.

—V četrtek je "tepežni dan" Ta dan imajo otroci pravico, da smejo s palico prošiti darove.

—Blaznikove pratičke za leto 1912 imamo v zalogi. Cena 10 centov komad, s pošto 12c.

Pozna otočba.

Coudersport, Pa. 24. Tukaj so bili otočeni umora prvega razreda predsednik Geo. Bayless in glavni vodja Fred. Hamilton by Bayless Pulp Co. Obsta otočenja, da sta kriva smrtili 150 ljudi ob oni priliki, ko je voda predrla jez v Austinu. Pa, dne 30. septembra.

Princezine zastrupljene.

Iz Berolina se poroča, da so se v Monakovem pri dvornem obedu zastrupile 3 princezine z jedili, ki so bila prinesena na mizo. Sodi se, da se je nabral okoli posod, v katerih so kuhal jedila, zelenje, ki je povzročil zastrupljenje. Princezine so še izven nevarnosti.

Letošnji naseljenici. Fanatiki poraženi.

Letos je prišlo skoro 300.000 naseljenje manj v Zjednjene države kakor lansko leto.

OBTOŽEN UMORA.

Boston, Mass. 23. dec. Rev. Clarence Virgil Terell Richeson, katerega so tukaj pod obtožbo umora prve vrste zaprljiv v jeko, je največji hinavec. Tako se je izrazil državni pravnik, ko je slišal, da se je bivši pastor nevarno ranil in so ga moral operirati. Duhoven je, kar je zastupil svojo ljubico Avis Linnell, ker se jo je hotel znebiti, da bi bil ozemilj drugo, ki je bila bogata, in je vse obeta kot njegova prva ljubica. Kar smo že poročali. Rev. Richeson trdrovratno zanika, da bi on imel kaj opraviti s strupom pri mrtvi deklico. Državno pravništvo dosedaj seveda že nima mnogo dokazov, da bi mu dokazali umor, ker truplje baje zastrupljene dekllice so odkopali, toda v truplu zdravnik niso mogli najti nobenega strupa.

Sedaj pa je prišel državni pravnik s senzacijonom poročilom. Pravi, da ima v rokah dokaze, da je bil duhoven Richeson že prej na skrivnem poročen z umorjeno dekllico, in da sta med seboj občevala kar mož in žena, da se je pa Richeson naveličal svoje žene in jo hladnokrvno umoril, ko je zabil milijonarko Edmonds v svoje mreže.

Dosedaj se državnemu pravništvu še ni posrečilo dobiti dovolj porotnikov, ki bodejo obsojenega pastora soditi. Oče njegove ljubice je najel najboljše advokate, ki bodejo pastorja zagovarjali, da se tako njegova huda odtegne mogoče sramoti. Obravnavata proti pastorju se prične 15. januarja.

Kakor na divjem zapadu.

Pariz, 25. dec. Dan pred božicem je bil na javni cesti pri belem dnevu napaden neki poslanec banke. S seboj je nosil 50.000 frankov gotovega denarja in mnogo tisoč dolarjev drugih vrednosti. Ko se je množica okoli roparja nabrala, so priskočili trije drugi roparji, ki so z revolverjem toliko časa zadrževali ljudi, dokler ni prvi ropar poslanca popolnoma oropal. Potem so pa vsi štirje v avtomobilu pobegnili.

Republike ne bo.

Voditelji kitajskih upornikov so naznani vladu, da bodojo v kratkem proglašili republiko. Vladni zastopnik Yuan Shi Kay, pa temu nasprotuje in pravi, da ne bo republike. Japonska in Angleška sta baje obljubili kitajski cesarski vladni pomoc v slučaju, da se razglasiti republika.

Schuster gre.

Amerikanec Morgan Shuster ki je bil perzijski finančni minister, se je na zahtevo Rusije končno vendar odpovedal svojemu poslu. Vojska med Perzijo in Rusijo je torej odstranjena.

Rusija nagaja.

Iz Petrograda se poroča, da bo Rusija zvišala colnino za 100 odstotkov na vse ameriške izdelke. Oni izdelki pa, ki so sedaj bili prosti colnini, bodo in tudi tekoči obdavčeni.

Fanatiki poraženi.

V zadnjih tednih so se vršile po Ohio volitve za suhe in mokre. Mokri so povsod zmagali.

NEPOSTAVNO ŽGANJE.

New York, 24. dec. Kakor poročajo uradniki iz naselniškega otoka Ellis Islanda, je prišlo letos kakih 300.000 naseljenje iz Evrope in iz drugih krajev manj v Zjednjene države, kakor druga leta, ozirno lansko leto. Naselniški komisar Williams trdi, da bo še vedno novih naseljenje letos za 30 procentov manjšje kakor lansko leto. Sledete tabele kažejo število naseljenje v zadnjih šestih letih: Leta 1906 je prišlo 1.329.585 naseljenje leta 1907 je prišlo 1.170.295 naseljenje, leta 1908 je prišlo 550.758 novih naselnikov, leta 1909 so pripeljali parobrodi 1.088.422 novih naseljenec, leta 1910 je prišlo 1.102.939, in leta 1911 do 1. decembra 781.058 naseljenec.

Seveda so številke za leto 1911 še nepopolne, ker prvič segajo samo do 1. decembra, in drugič so pri tem včetni samo potniki 3. razreda. Komisar Williams se je sledče izjavil glede zmanjšanja števila naseljenec: Vzrok zmanjšanja, naseljevanja je trojen: Prvič, trgovski in delavski položaj je danes v Zjednjene državah prav slab. Drugič se sodi, da so razmere v Evropi nekako zlahkanje, ali pa je to znamenje, da naseljeni sploh ne bodojo več tako vreli v Ameriko kakor so prej.

Iz Sheboygan, Wis.

Cenjeno uredništvo. Sprejmi iz našega lepega mesteca mal dopis v naš edini delavski list, da nekoliko sporočim o naši naseljni. Pred kratkim smo blagoslovili tukaj slovensko cerkev sv. Cirila in Metoda. Slavnost se je ugodno zvrnila.

Pač se ena stvar je, za katere so rojaki v naši naseljniški tako hitri, in to je stavba društvenega doma, kjer bi imela društvo svoje veselice in seje. Iz tega vidimo da se naš rod zanima za svojo novo domovino, da neče dajati tujcem denarja. Naj bi vsak sprevidel, da je najboljše geslo: Svoji k sreči!

Sedaj pa pozdravim rojake po širini Ameriki, thei, naš list pa želim obilo novih naročnikov.

Naročnik.

Nesrečen ropar.

Iz Chicage se poroča, da je v neki kitajski restauranti udrl neki ropar, ki je ukral iz blagajne \$12.00. Kitajec se je potem začel tepljiti z roparjem, in tekmo tepeža se je kitajec posrečilo, da je potegnil suknoj iz roparja. Ropar je sicer z dejanjem pobegnil, toda Kitajec je pogledal v sukno, je dobil v njej \$16.57, torej je bil na dobičku \$4.57 in poleg tega je imel še sukno. Izjavil se je, da bi rad videl še več takih roparjev.

Republike ne bo.

Voditelji kitajskih upornikov so naznani vladu, da bodojo v kratkem proglašili republiko. Vladni zastopnik Yuan Shi Kay, pa temu nasprotuje in pravi, da ne bo republike. Japonska in Angleška sta baje obljubili kitajski cesarski vladni pomoc v slučaju, da se razglasiti republika.

Schuster gre.

Amerikanec Morgan Shuster ki je bil perzijski finančni minister, se je na zahtevo Rusije končno vendar odpovedal svojemu poslu. Vojska med Perzijo in Rusijo je torej odstranjena.

Rusija nagaja.

Iz Petrograda se poroča, da bo Rusija zvišala colnino za 100 odstotkov na vse ameriške izdelke. Oni izdelki pa, ki so sedaj bili prosti colnini, bodo in tudi tekoči obdavčeni.

Ob novem letu.

Marsikateremu naročniku je pretekla naročnina. Vsak je prijazno opominjan, da jo poravnava.

VEČJE DELO.

Zopet smo zaključili takoreč eno leto poslovanja in bližamo se drugemu letu. Ako po gledamo mi názaj na preteklost leta 1911, nimamo nobenega vzroka, da bi rekli, da nismo bili zadovoljni. Krog naših čitateljev tako v Clevelandu kakor po širni Ameriki se je pomnožil za sto odstotkov, kar je bilo delo enega samega leta in lahko trdim, da se to ni pripetilo pri nobenem drugem časopisu. To nas navaja v bodočem, ker mirno lahko zremo v bodočnost, ki stoji jasna pred nami.

Preteklo leto je bilo sicer vinar, toda za nas dobrega pomena. Treba je bilo v vsi silo se pognati za pravice naročnika, treba je bilo razkrinkati marsikatero hudobijo in preprečiti, da se ne bodo naredili po deli, ki jih vredno imajo. Naši uradniki so začeli skrbeti za grobne, da bi kaj videli. Seveda se hitro zgoreli. Šele drugi dan je prišel preiskovalni sodnik, ki je pa dobral, da poropari mrljeni niso zboleli, ker bili v biserih in dragih kamninah, ki jih je mrtva igralka imela v grobu.

Pozneje se je pa sporocilo spremeno. Eeden izmed roparjev je bil gotovo ranjen, ko je skusal odpreti kovinasto ravnico, ker okoli ravnice so dobili celo lužo krvi, in krije se je posredoval

CLEVELANDSKA AMERIKA

— Izdaja v tisku in postri —

Naravnina:

ZA AMERIKO: \$1.00

ZA EVROPO: \$1.00

Za Cleveland po pošti .. \$1.00

Poštansne številke po 3 cent.

Doprisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vsa pisma, doprisi in denari naj se pošljajo na:

"Clevelandška Amerika"
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

"Clevelandška Amerika"
Issued Tuesdays and Fridays
6119 St. Clair ave. N. E.
Cleveland, Ohio.

Read by 15,000 Slovenians
(Krainers) in the City of Cleveland and elsewhere.

Advertising rates on request.

Tel. Cuy. Princeton 189

"Entered as second - class matter January 5 1909, at the post office at Cleveland, Ohio under the Act of Mar. 3, 1879."

No 103 Tues Dec 26'11 Vol IV

Loto miru?

Cimdalje je večje kričanje po širnem svetu glede svetovnega miru. Cimdalje bolj se propagira po zemlji svetovni mir in svetovno sporazumljene med narodi. Pred nekako 15. leti se je začelo resno gibanje v prid svetovnega miru. Velikasi, ki imajo denar pod palcem, so dejali, ako pride do kake vojske, da ne bodejo dali denarja oni državi, ki se hodi vojskovati. Na ta način so hoteli preprečiti vojsko. Toda kako se moti svet, kako slepijo svet ti denarni mogoci.

Katero leto je bilo bolj viharno lot raven letos. Nezadovoljstvo vlada po celem svetu, in v kateri državi nimajo notranjih bojev, se pa stepejo z zunajnim sovražnikom.

Mir se pridiga p ocelem svetu, tisoče misjonarjev je razposlanih po širni zemlji, da uče mir in ljubezen med zemeljskimi brati, toda cimdalje več pobojev in sovrašta imamo na zemlji.

Vojna grozi v Perziji z Rusijo, na Kitajskem se kolijo rodi brati že nad tri mesece, Turki in Italijani so si hudo v laseh, malo je manjkalo, in Francoze bi napovedali vojsko Nemci, Angleži grozijo v Zapadni Indiji, Japonci so s krvavim uporom potlačili Korojo pod svojo oblast, sploh vse svet se gleda danes kot pes in mačka, sosed je sosedov sovražnik, in tako proslavljeni svetovni mir je vsak dan na pajčevini, in če pride močna muha, razstrga vso to pajčevino.

Pri tem so pa največji krivci naši denarni mogoci. Zakaj kričijo v svet, da hočejo imeti mir? Zato, da bi ljudstvo metali peska v oči, da bi ljudstvo mislio o njih, da niso krviteljni, pač pa hočejo samo na tihem klati v domaćih krajib svoje delave. Zakaj pa so denarni mogoci takoj zraven, kadar čujejo, da se je kaka država zapletla z vojno? Zato, ker duhajo mrhovino, ki ima kaj vrednosti, lahko spravijo pod svojo kapo. Le ne mislite, da je na svetu kak milijonar, ki bi posodil državi denar, o kateri je prepričan, da nima nobene varnosti, o kateri je prepričan, da bo moralna v vojski podleči. Italijani imajo danes na razpolago denarja, za vojsko kolikor ga hočejo. Vsak tudi ve, da je Italija ena najbolj siromašnih dežel na svetu. Od kje je kar naenkrat dobila denar, in sicer stotine milijonov denarja, katerega potrebuje za vojsko. Darovali so ga naši misjonarji, katerim je vse-

eno, če se pokolje nekaj tisoč zemljjanov, samo da ti milijonarji vlečjo potem od naroda masne obresti. Italija ima 800 milijonov javnega dolga, in ljudstvo mora vsako leto plačati 32 milijenov lire, samo za obresti od tega dolga. Če vzame, da je v Italiji 32.000.000 ljudi, s starci, otroki in ženami vred, tedaj pride na vsakega berača, starca in otroka in ženo na leto ena lira, da se plačajo obresti od dolga. Kje so pa državne finance? Kje je pa obstoj države? Kdaj se bo plačal dolg?

Sedajna vojska bo veljala Italijane kakih tisoč milijonov. Kdo bo to plačal? Delavec, po večini, ker on mora nositi vse davke. Kadar se naložijo davki bogatašem, se znajo že takoj zmazati, da ne plačajo nič. Ta ka poročila, beremo vsak dan. In kdo je dal teh tisoč milijonov Italiji? Kdo drugi kot milijonarji, ki so volahali da bo dovolj človeške mrhovine za obiskati, kadar bo vojska končana. Za teh tisoč milijonov, ki jih bo laška vlada porabila za vojsko, bodejo morali Italijani plačati dva tisoč milijonov na obrestih.

Zato je danes kričanje po mirem brezpremembro, kadar imajo kričanje v ustih taki ljudje, ki ob prvi ugodni priliki skočijo svojemu sosedu za vrat.

Pravijo, da se svet civilizira. Kaj še. Cimdalje bolj barbarški je. Svet ima vedno bolj grozna orožja za pobiranje in klanje sosedov, cimdalje več prepira in klanja bo na svetu, in sicer toliko časa, dokler bodejo na svetu ljudje živeli. Kadar pridejo na zemljo angelji, tedaj bo nastal svetoven mir.

Strelice.

Ideja, da bi na Nemškem tudi ženske po vojaško vzgojili, je tako lepa, kakor ideja, da bi moške začeli izobraževati za babice.

Cetudi je armada Zjednjene držav nesposobna za vojsko, ena stvar je pa gotova: Načelnik generalnega štaba in naš generalni adjutant sta si vedno v laseh, torej sta vsaj ta dva pripravljena za vojsko.

In če pride v Zjednjene državah res do vojske, bodejo vojakov gotovo navdušeni, kdo bodejo videli svoje poveljnike, kako se znajo horiti.

Neka žena v Providence, R. I. je zapustila tak testament, da ga ne more noben sodnik in noben avokat "pogrunčati". Ali se je sploh že kdaj prispetilo, da je mož ugani, kaj ženska pravzaprav hoče?

Predsednik lige proti kadejnu, se je sedaj izjavil, da je znani humorist Mark Twain umrl, ker je preveč kadil. Moj stari oče je tudi umrl. Imel je ves dan prižgano pipico v ustih. In umrl je v mladostnih letih, ko je bil star 96 let.

Neki znani duhoven je postal advokat. Pravilno. Prej je razlagal božjo besedo, odsljev pa to tolmačil človeške bseede.

Slonovka v newyorskem živalskem vrtu, po imenu Miss Jewell, je postala histerična, ker je sama v kleti. Sedaj pa se poroča, da ima ta slonovka grozen strah pred miši. Ženske so vse enake.

Cudno, da v Londonu še nihče ni prišel na to idejo. Tam sufragetke vedno protestirajo in se tepejo po ulicah. Policija in vojaštvo ne more proti sufragetam nicesar opraviti. Jaz bi svetoval, da se spusti med sufragete, kadar bi še po javnih ulicah protestirale, en milijon podgan in misij, in stavim tisoč proti eni, da jih nikdar več ne bo na protest.

Chicaški trust za meso je baš kupil podjetje svojega največjega konkurenta v Pittsburghu. In to se je zgodilo sedaj, ko toži vlada mesarski trust!

Nekega farmerja v državi

New Yorku so na lobanji operirali. Raditega je postal zoper pomenet in je sposabil svoje sorodnike. Kadar te stvari bi se jaz ne gotovo ne da operirati.

Arnold Bennett, londonski pisatelj se je izjavil, da je Chicago "grdo in grozno mesto". Bolje bi bilo, če bi rekel: "grozno grdo!"

Neki jako prebrisan človek je iznajdel, kako se izdelujejo desetice. Ta človek res ni prebrisan, pač pa na navaden tepec. Kazak pa ni iznajdel, kako se izdelujejo dolari?

Kitajci hočejo dobiti takov ustavo, kakor jo imajo Zjednjene države. Času primerno bi bilo, torej, da se mi naše znebimo in upeljemo bolj moderno kot jo imamo sedaj.

Neki francoski kemikar je preiskal francoski, angleški in nemški smondonik. Izjavil se je, da je francoski smondonik najboljši. Ni bilo potreba tega omenjati. Kako zna francoski smondonik moriti, smo zadnje čase večkrat slišali, ker Francoze imajo rastrelbe z lastnimi ladijama skoraj vsak mesec.

Ob priliki nekega požara v New Yorku so se starci rešili in so pustili svoje otroke v ognju. Ravno tako kakor v starem času, ko je bog Kronos pozrjal svoje otroke, da bi jim ohranil starše.

Družba za podpiranje siromakov poroča kako obširno, da sedaj ni več toliko siromakov radi pjanistov in drugih gremov. Sedaj so sami siromaki, ki so resnično in brez svoje krvide postali siromaki.

Poročila pravijo, da se delodajalc in delavec v Los Angeles posvetujejo, kako bi odstranili med seboj razne zaprake. Stara zgodba. Kakor onadvaja Izraelca, ki sta se na praznik pohobitali med seboj. Zvečer pa, ko sta šla iz templjina, reče Izak Abrahamu: "Želim ti, kar ti meni želiš! Nakar Abraham odvrne: "Kaj si že zopet začel?"

Gospod Wickersham, ki je generalni avokat Zjednjene držav, trpi na slab prebavni. Nič čudnega. Pomislite samo koliko trustov na papirju je ponzl!

Mogoče ima tudi čudodelni Jaka želodčne bolečine, ker mora požirati suhe veje, o katereh poroča v staro domovino?

Saj vendar ni pozrjal onega denarja, katerega je dolžan na vseh koncuh in krajih...

Pred letom so sklenili napraviti trgovsko sodnijo. Delovala je dva meseca. Sedaj jo bodejo pa zopet odpravili. Prav tako kakor prvi oni angleški pisatelj: "If so soon I was to be done for — I wonder what I was begun for!"

Pri španjolskih volitvah, ki so se vrstile pred 14. dnevi so zmagali pristaši kralja. To me spominja na volitve v Franciji, kjer je Napoleon III. leta 1870 zmagal za sedem milijonov glasov, da so ga postavili za cesarja. In ravno štiri meseci pozneje so isti Francozi proglašili republiko.

Ogrski časopisi strahovito napadajo avstrijskega prestonslednika Franc Ferdinandata, tako pišejo ameriški časopis. Ah, vraga, kako lažejo. Saj v Avstriji časopisi ne smejo napadati niti cesarja niti prestonslednika, niti smrkovača, ki ga pa še nismo predstavili, ne more trdit. Ker upamo, da gospod poštar teh vrstic ne bo dobil nikoli pred oči, smemo tudi njegovo ime povedati. Piše se namreč za Navratila. Znan je posebno zaradi velike sreče pri taroku, zato ni čudo da, preden je utegnil odložiti pokrivalo, že mesa karte.

Pa pravijo, da ženske nimajo posebnih pravic. Vlada Zjednjene držav je sklenila, da napravi za 500 žensk, ki so v zaporih Zjednjene držav, poletno tisoč proti eni, da jih nikdar več ne bo na protest.

Perzijanci se pri Angležih pritožujejo, da jim Rusija kramati njihove pravice. To se pravi apelirati od Poncija na Pilata.

Voščili smo srčne božične praznike. Pripravno je torej,

da vočimo sedaj veselo novo leto.

Nova železnica.

Bolj žalostnega in bolj dolgočasnega gnezda ni kmalu,

kakor je slovensko-nemški tržišči Sroboščice. Če je resnica, da je svet kje z deskami zaplanikan, tamdoli je gotovo. Sicer ni v hribih, pa na ravneh tudi.

Obdajajo ga dolgočasni griči in holmi, obrastli s prekljastim fižolom in rumeno koruzo, v ozadju pa jih obkrožajo nizki bukovi in gabrovi gozdi. Tu je cesta, ki se vije med tem gricnjem proti trgu in dalje proti deželnemu meji, se vidi, da je niso gradili Rimljani. Železno cesto imajo sicer že davno; saj so že od nekdaj volili svojega poslanca v deželnem zboru pod tem pogojem, da jim izviježuje železno cesto. In njih prošnje niso bile zastonj. Dobili so jo pred nekoliko leti, toda nič kaj niso zadovoljni z njo; ker je še vedno le na papirju. Njene gradnje pričakujejo, kakor judje novega. Meščija, kakor otroci sv. Miklavža. Kadar o železnicu govore, se razvnamejo in ožive v družbi staremu lovcu enako, kadar se o čudnih lovskih dogodkih in pripetljajih — laže.

A kakor ima ravno vsaka stvar dve strani, ali kakor pravi Ribnican: "Anu je—anu naj", tako imamo tudi ta železница svoje pristaši in svoje nasprotnike, ki včasih prav trdo trčijo v kmetje, zato pa tembolj zvit in zavratni. Toda o tem pozneje.

Eno posebnost ima trž Sroboščice, katera tiči v tem, da nekaj nima: namreč uradov. Razen županstva, fare in pošte ni nobenega javnega uradu v dokaj velikem trgu in črke: "c.k." stoji poleg dvoglavnega orla edino še nad zalogo tobaka, s katero je združena tudi lotterija. Vsi uradi so nastanjeni v dobro uro oddaljenem velikanskem gradu nekega kneza, ki bi sicer moral zidovje podreti. Zato je tudi število gospod silo mojhno, in drugi tržanje, vsi kmetje, dasi se imenujejo "purgarji" — jo gledajo malo postrani ter nazivajo zaraditega "jaro gospoda".

Da se pa seznamimo z njo, oziroma najprej z moškim zastopniki iste, nam je treba na večer stopiti v Repencijovo gostilno, najimenitnejšo v trgu. Tam v kamnici se je že od nekdaj zbiral cvet sroboščiške inteligence. Redno, ko se je zmracičilo, je prihropol gospod ranocelik Repa, starikast zamazan mož z veliko pipo porcelančkom, ki se je na nji svetil patron vseh lečnikov, slavnostni Eskulap. Sicer je pa imel gospod Repa v desnem žepu svoje dolge sukunje noč in dan veliko knjigo, staro farmakološko, katero je oblastno, a obenem vestno pri vsakemu bolniku vlekel na dan.

Z matematično natančnostjo je prihajal deset minut za gospodom ranocelnikom drug imeniten mož, sosed prejšnjega, gospod Kožuh. Strojar je; v mladih letih je potoval v "fremd" in si pri tem pridobil nekaj meščanskega vedenja in obnašanja, obenem pa tudi malo privači pijači. Bil je Repencijev najboljši gost.

Malo za njimi nastopi gospod poštar. Šepast je nekaj, kako rvečina njegovih konj, sicer je vesel mož in izvrsten potevec. S politiko se rad in mnogo peča in je celo naročen na "Weltblatt", česar se pa o drugi gospodi, razen župana, ki ga pa še nismo predstavili, ne more trditi. Ker upamo, da gospod poštar teh vrstic ne bo dobil nikoli pred oči, smemo tudi njegovo ime povedati. Piše se namreč za Navratila. Znan je posebno zaradi velike sreče pri taroku, zato ni čudo da, preden je utegnil odložiti pokrivalo, že mesa karte.

Toda deliti ne sme, zakaj četrtega najimenitnejšega gospoda še manjka in ta gospod je župan Srp. Imovit trgovec je to in tudi brez županovega dostojanstva najimenitnejši.

Dobro delo!

Po nizkih cenah

Oblike čistimo:

Moške . . . \$1.00

Ženske . . . \$1.25

Delo najlepše.

Naše delo ostane čisto.

Frank's
1.55 ST. & ST. CLAIR AVE.
DRY-CLEANING & DYEING

\$100
21 28 22 27 29 23
26 24 25 Credit
75.

Vašemite številke iz enega pravotnika in določite jih v drugega na ta način, da bo skupno število na vseh straneh 75. Ko ste rečili to ugaško, jo pošljite nam, mi vam kreditiramo \$100 za 4-krasne lotte, skupaj 10.000 \$, še več, samo 10 milj od New Yorka in nekaj manj od postajališča censeljih lotov je \$19.00, če pa ugaško prav rečete, vas veljajo samo \$9. \$5.00 plačate tak

Slovenska Dobrodolna Zvezda

Ustanovljena 13.
novembra 1910.

Glavni sedež:
Cleveland, O.

ODBORNIKI:

Predsednik: JOHN ZORNICK, 6105 St. Clair ave. N.E.
podpreds.: JOHN SKRLJ, 438 E. 157th St. Collinwood, O.
podpredsednik: ANTON ZORČIČ, 1390 E. 45th St. N. E.
tajnik: JOHN SPEHEK, 6028 St. Clair ave. N. E.
Blagajnik, MATEVZ UDOVIČ, 1368 E. 53rd St.
Zapisnikar: FRANK HODOVERNIK, 1243 E. 60th St.

NADZORNIKI:

JOHN CUČNIK, 6204 St. Clair ave. N. E.
FRANK ZORICH, 1365 E. 55th St. N. E.
JOHN JALOVEC, 1284 E. 55th St. N. E.

POROTNIKI:

ANTON GRDINA, 6127 St. Clair ave. N. E.
FRANK KNAUS, 1354 E. 40 St.
JOHN MAJZELJ, 1152 E. 63rd St.
ANDREJ FERJUC, 2898 33rd St. — Broadway.
ANTON BENCIN, 4414 Hamilton ave. N. E.

ZVEZIN ZDRAVNIK:

J. M. SEJSKAR, 6127 St. Clair ave. Cleveland, Ohio.

Zvezine seje se vrše vsako prvo nedeljo v mesecu ob
uri popoldne v John Grdinovi dvorani na 6025 St. Clair ave.

Zvezino glasilo: "CLEVELANDSKA AMERIKA".

odločevalna oseba v trgu. To je pa tudi vedel, in način, kako je k Repenclju prišedel pozdravil že navzoče ter potem sedel počasi na gorenji konice, polagona povprašujoč, kako se godi drugim — vse to je kazalo, da se mož — čuti in ve, da je kaj višjega poklican. Da ga bo čitatelj popolno poznal, budi mu še povedano, da je bil župan Srp oženjen in je imel lepo sedemnajstletno hčerko, ednega dediča svojih imovin. In se ene lastnosti ne smemo zamolčati! Srp je sovražil od vseh božjih bitij samo eno stvar, o kateri se sicer pravi, da je najzvestejša in najprijažnija človeku, nameč — psa. Ni bil v stanu prijazno pogledati pasje živali, naj se že imenuje "tiger" ali "sultan". Bodisi koder ali prepelčar, nobeden ni našel milosti pred njegovim očesom. O vzrokih tega sovraštva so ljudje mnogo ugibali; najbolj je pa bila razširjena vest, da je znana coprica, krakorokava Špela z Gole Rti prorokovala Srpnu, da ga bo enkrat ugriznil stekel pes. Gospod župan ni o tem nikdar govoril, a v zadnjih časih je bil že razburjen, če se je v njegovi navzočnosti govorilo o psihi. Umevno je torej, da so imeli v Srbotiču trog v velik pasji davek in vsek tega malo "sultana", "šekov" in "fidelijov" v trgu, sploh pa menda nobenega "nepotrebnega" psa, kakor je nazival gospod župan, ki spadaja pod pojmom "luxus".

Gospodje prične svoj tarok. Kjer pa stiri igrajo karte, govorito ne manjka petega, ki jim "komari", in ta posel opravlja že več let v občo zadovoljnost gospod učitelj Blažek. Blažek ima ženo že v grobu, majhno plačo in ne sedmero, ampak sedem otrok, samih dekle. Ne radi, ne igra, pije pa rad. Da vedno toži in vdihuje, kdo mu bo v zlo štel; da govoriti slovenčino, kakšna je v sloških herilih, in da piše v slovenske liste dolge članke o izboljšanju učiteljskih plač, kdo mu bo zameril?

Taki so torej naši najimenitnejši tržanje in taka je njihova zabava pri Repencelju. Motiti se ne dajo. Vsak večer je podolen drugemu, le v soboto napravijo izjemo. Kar v tednu prigradio, to v soboto skupno zapljejo. Ves teden spravljajo dobček ter ga devajo v krasno majolko, ki so jo podarili gospodu županu, ko je praznoval lavojo šestdesetletico, v soboto pa se izpremeni v Repenclju kapljivo, v rujnega željanca. Takrat baje gospod Blažek najbolj vestno komari, in klepetava fajmoštvo kačica je pripovedovala, da je utiko soboto domov grde izgrevil svoja vrata in prišel k njej. Tega seveda opravili ženski ne bomo verjeli.

"Ultimo!" je zakričal nočoj gospod postar Navratil, ter zavojljno iztegnil šepasto svogovo proti gospodu Blažku, kar se odprlo vrata in vstopila mlada ženska gospoda. Ker

Zupan je bil prvi, ki je dal dočka temu, tučtu, ter dejal: "Gospod inženir, tu v kremlj je ena sama soba prazna. Morda ostane tu vaš asistent. Vi pa boste moj gost! Ves čas, ako hočete!"

Nadaljevanje prihodnjic.

Mali oglasi.

NAZNANILO.

Spodaj podpisana se priporečava slovenskim in hrvatskim salonarjem v Clevelandu, Collinwoodu in Newburgu za čiščenje pip za pivo. Imaya najboljše priprave, da to delo pravilno opraviva. Ni se treba ozirati na to, kdo je dosedaj vaše pipe za pivo čistil, ker tegača orodja, kot ga imava midva sedaj, nima nikče drugi. Svojega rojaka podpirajte, da ne bode v drugih slučajih rekli: Svoj k svojim! Priporečava se za oblast naročila.

Peter Lustrik, in
Avgust Guštin.

Zavarovalnina za predpise.

Zavarujete se pred ognjem, nesrečo, za življenje, toda kako se zavarujete glede zdravniških predpisov, ki vam jih izroči zdravnik? Lahko si zavarujete svoje predpise brez posebne cene. Če prinesete te predpise v Guentherjevo lekarino, vogal St. Clair in Addison Road. Treba vam je prinesi vselej te predpise v zanesljivo lekarino, kjer dobite poceni in kjer je lekarnar odgovoren. Zdravilo se mora narediti natancno tako, kakor zdravnik predpiše, ker sicer zdravila ne pomagajo mnogo. Lahko trdimo, da dobite ravno isto, kadar doktor za vas zahteva, če kupite svoja zdravila v Guentherjevi lekarini, vogal Addison Rd. in St. Clair ave.

SLOVENSKI URAR IN ZLATAR.

Priporečam slov. občinstvu svojo bogato zalogo ur in druge zlatnine. Prodajam po najnižji ceni. Blago je vse jamčeno, ako kupcu ni po volji, vzamem blago nazaj. Popravljam tudi ure in druge zlatnine točno in ceno.

JOSIP MUROVEC,
1559 Cybourn Ave.
blizu Halstead Str.
CHICAGO, ILL.

POZOR ROJAKI!

Slovencem v Rock Springsu. Vyo. priporečamo pristno domačo gostilno gospoda

Antona Justina,

ki ima vedno v zalogi dobro žganje, slivovec, torpinjovec in brinjevec, razna fina vina ter vedno sveže pivo. Postrežba v njegovih gostilnih je vedno izvrstna in domaća. Rojakom se priporeča obilen obisk. Svoji k svojim!

Oglas.

Naznjam cenjenemu občinstvu, da govor, ki se je raznesel po mestu radi kislega zelja pri meni, da je vse to grdo izmišljeno laž, in sem primoran narediti temu konec. Torej odsedaj naprej, če bom zvedel, da bo se kateri kaj o tem govoril, dam vsakega brez brez izjeme zapreti, kdo mi pa pove ono osebo, ki pravi, da je omenjeno stvar videla ali pa rekla, da je videla, temu danu pa \$200 nagrade, če mi pove določno osebo.

Anton Prijecej,
4015 St. Clair ave.

VINO!

Concord vino po 80¢ galona, zelo fino Niagara vino po \$1.20 galona na drobno. Vse moje vino je pristno, dobro in izdelano iz najboljšega grozdja.

JOS. KOZELY,
4734 Hamilton ave. (30)

FRANK RUSS
javni notar.

Izdelujem vsa notarska opravila v slovenskem in angleškem jeziku. — Zvezec v pisarni

6104 St. Clair ave.

FRANC M. JAKŠIĆ

Slovenski tolmač
pri sodnihj.

392 St. Clair Ave.

Posor! PITTSBURG! Posor!

Vsem Slovencem in Hrvatom v Pittsburgu se priporečava obilen obisk mojih prostorov na

48. cesti, Plumer in Butler St. Točim vedno sveže in najboljše pijače ter sem edini slovenski gostilničar v mestu. Objed nem z gostilno je združen

"SOKOL HOTEL"

kjer imam pripravljeno vednočne prostore za prenočiščo. Dobra postrežba in umerjene cene. Rojaki k rojakom

Se priporečam.

JOHN GOLOBIČ,
gostilna in hotel.

vogal 48. Plumer in Butler St.

(101) Pittsburg, Pa.

POZOR ROJAKI!

po dolgem času
se mi je posrečilo iznajm
ve in najboljše
zadružstvo za repre
ziljanje las in
za odstranjanje
tukšin na glavi
t. j. Alpen tis
stura in pomlad, od katere romšči
moščnik in senčnik streljajo lepi le
gle: ravnajo tako moščenku streljajo
lepi briki in brada. Revmatizem v ro
kah in nogah se popolnoma odstrani
ravnajo kurje obese, osabilne
zdravilice in potne noge za zdravite
niti odstranijo. Vprašajte pri
J. WAHČIČ, 1092 E. 6th St.
Cleveland, Ohio.

PLUMBERJI

Napeljujejo cevi za vodo

in kanale, krijejo strehe,
polagajo cevi za gas in
delajo kopalnišča. Se pri
poročajo rojakom.

7109 St. Clair av.

Bell Phone East 3385

Evropski način zdravljenja bolezni.

Zdravljenje kroničnih bol
nij, krvi, strupa, revmatizma,
živčnih bolezni, nezmožnosti
za spanje, zaprtje, oslabeloga
človeškega telesa, nosnega katarja,
katarja v grlu, zdravljenje pljuč, že
lodca in drugih bolezni, se
vrsti v našem uradu s pomočjo
karloških, električnih kopelji,
elektro-magneta, z vdihanjem
ozona, vibriranjem, X žar
k in z vsemi drugimi metodami
ki se rabijo v slavnem karloškem
zavodu, kakor tudi v kopalniščih v Emsu, Nauheimu
in Francovih kopeljih, kakor je
priporečal profesor Riter von
Bauer v Monakovem in profesor
L. Thomas, Hofrat v Trebingu. Vse to zdravljenje
dobite pri

Dr. L. E. SIEGELSTEIN

308 Permanent Bldg.,
746 Euclid ave.

Uradne ure: od 9. zjutraj do
4. popoldne, ob nedeljah od
10 do 12.

Slovensko-Ameriški Koledar

za leto 1912.

je izšel ter je zelo zanimiv. Dobiti
je za 30¢, s poštnino vred pri

CLAS NARODA'

82 Cortland Street, New York

ali pa: 6104 St. Clair Ave. Cleveland, O.

Avstro - Ameriška ČRTA.

Najprijemnejša in najcenejša paro

bredna črta za Slovence in Hrvate.

Regularna vožnja med New-

Yorkom, Trstom in Reko.

Brsi počni in novi parobrodi

na dva vijaka:

Maria Washington, Laura,

Alice, Argentini in Oceania.

Druge nove parobri, bodo vodili 15

milii na uroigradijo. Parobri odplju

jo in New York ob sredini ob 1 po

popoldan proti New Yorku. Vse par

oblikajo brezifici, električno

razsvetljave in so moderno ure

ni. Hrana je domača. Mornarji

in zdravnički govorijo slovensko in

hrvaščino.

za nadaljnje informacije, ome in vos

ne listke obmotite se na našem

postopljku ali pa na:

PHILIPS BROS. & Co.

One Agt's, 2 Washington St., New York.

VASE ZDRAVJE.

je precej odvisno od polo

žaza vasili ust. Ali so vasa

zna v dobrém položaju? Ali

imate dovolj zob, da pravil

no grizez hrano? Ali ne tri

vas želodec? Kali bolci?

ustih so vzroki velikih racu

dov za zdravnike. Glava vas

lahko boli radi slabih zob

Pridite k nam, preiskava je

brezplačna in videli bo

ja je delo po ceni. Naš delo je

naš oglas. Govorimo v

več jekih. Ženska postrež

ha Govorite slovensko.

Tekom meseca julija in av

gusta, bo ta urad zapri ob

sredah popoldne in zvečer

LES MISERABLES.

Roman.

(Francosko spisal Victor Hugo;
za Clevelandsko Ameriko prestavil L. J. P.)

V. DEL. — JEAN VALJEAN.

V prednji sobi pričakujem gospoda barona.

S spôštovanjem.

Pismo je bilo podpisano "Tenard". Ta podpis je bil napacen, toda samo nekoliko okrajsan. Marius je postal zanimalen. Spomnil se je na stare spomine. Spomnil se je na Thénardierja, kateremu je bil dolžan zhaval, in sedaj ni potreboval nicesar drugačega kot da poišče onega moža, ki ga je nosil po podzemeljskih kanalih in ga prinesel na dom. Odpre torej namizni predbil, vzame v en precej bankovcev, katere dene v žep, in zapremizo za seboj. Marius pozvani. Služabnik odpre vrata: "Pripeljite moža noter!" reče Marius.

Služabnik naznani:

"Gospod Thénard."

V sobo pride mož, in Marius ni bil malozadušen, ker mož, ki je prišel sedaj v sobo mu je bil popolnoma tuj. Ta mož je bil star, inel je modra očala in zelenata pokrivala pred očimi, lase je imel lepo počesanek kačor kak angleški kočijaž v službi pri lordu. Bil je črno oblečen od nog do glave. V roki nosi star klobuk in ko koraka po sobi, se globoko priklanja.

Marius je z veseljem pričakoval onega moža, o katerem je mislil, da pride, nameč Thénardierjeva teda ker je sedaj videl, da to ni bil on mož je bil jasen. Z nevoljo so obrne od njega. Konečno ga pa pogleda od nog do glave in ga kratko vpraša:

"Kaj hočete?"

Mož odgovori kakor s kroko dinskim smehom:

"Nemogoče se mi zdi, da ne bi videl gospoda barona. Mariusa že kdaj prej v družbi. Zdi se mi, da sva se že srečala, gospod moj, nekaj let nazaj, princenjinji Bragant, in v salonih njegove visokosti grofa Dambraya, ki je francoski plemenitaš."

Slepjarji vedno pravijo v tremitih, kadar hočejo koga pregojufati, da ga pozna. Marius se ozre na tuje, ogleduje njegove kretnje, in njegova nevoja je zginila.

"Ne vem," reče, "ne poznam niti princenjinji Bragant, niti grofa Dambray. Še nikdar nisem bil v njih hišah."

"No, in potem sem gotovo vas pa videl kje druge, gospod moj," odvrne tuje. "Najbrž je bilo pri baronu Chaterbriani. On je moj dobre priatelj in mi večkrat reče, če hočem piti kozare vina z njim."

Marius postane vedno bolj resn. "Nikdar se ne more spomniti, če sem bil kdaj pri omenjenemu gospodu," odvrne. "Ali mi morete povedati, po kaj ste prišli k meni?"

Tuji se globoko priklone.

"Gospod baron, bodite milostni in poslušajte me. V Ameriki, blizu Paname, je neko mesto, ki se imenuje La Joya, in v tem mestu je mnogo hiš. V eno takih hiš bi tudi jaz prisel."

"Kaj mislite s tem?" vpraša Marius.

"To," odvrne tuje. "Jaz sem star utrujen diplomat. Sit sem naše stare civilizacije in streno hočem sedaj poskusiti v novem svetu."

"In kaj se?"

"Gospod baron, sebičnost je postava sveta. Pes ubogega človeka in narobe. Vsak za sebe v svojo korist. Zlato je manet."

"In kaj se? Skončajte!"

"Rad bi šel v mesto La Joya. Trije smo v družini. Imam ženo in hčer, zelo ljubezljivo punjen. Vočinja je pa dolga in draga, in jaz nimam denarja."

"Tisti pa meni briga?"

"Sej si teško, gospod baron, ker sem na koncu svetega

pisma podpisal Thénard —

"Kaj?"

"Thénardier."

"Kaj pa to pomeni?"

Kadar je jež v nevarnosti napne bodice, zuželka se naredi mortvo, noj vtakne glavo v pesek in stara garda se postavi v četvero-kot: ta tuječ se je pa začel smejeti. Potem pa stepe oblak prahu s svoje sknje. Marius nadaljuje:

"Tuji je znano ime Jondrette, in ce se ne motim si imel svoje dnevi tudi gostilno v Montereiu."

"Gostilno! Nikdar!"

"Toda povem ti, da si Thénardier."

"Jaz pa zanikam."

"In da si poleg tega tudi ločen?"

In Marius vzame iz žepa šop bankovcev, katere zažene Thénardierju v orbaž.

"Petsto frankov! Gospod baron!"

In tuječ šteje ter premetava bankovce.

"Petsto frankov." nadaljuje, ves začuden.

In polglasno zamirira med seboj: "Nobeden ni ponarejen."

Potem pa naenkrat vzklikne:

"Dobro, naj bo tak; pobojtava se na mirem način."

In v trenutku spusti svoje lase navzdol, zažene zeleno očala proč, si nekoliko popravi obliko, in vsa zverinska postava je stala pred Marinsem.

"Gospod baron se ne more motiti," reče z ostrom glasom.

"Jaz sem Thénardier."

"Zelo dobro, gospod baron," reče. "Natančen hočem biti. Neko skrivnost imam vam razdodeli."

"Ali se tiče mene?"

"Nekoliko."

"Kaj pa je?"

"Zacet bo mzmanjan," reče tuječ. "Kmalu boste videli, la je stvar zelo zanimiva."

"Govorite."

"Gospod baron, v vaši hiši imate roparja in morilca."

Marius se prestrasi.

"V moji hiši? Ne," reče.

Tuji pa briše brezbržno prah s svojega klobuka in nadaljuje:

"Roparja in morilca. Pomnite gospod baron, da tukaj ne govorim o starih in že zdavnaj pozabljenih dejanjih, na katere lahko tudi postava pozabi. Jaz govorim o dejanjih, ki so se pred kratkim zvršila, o katerih pravica še nič, ne ve. Torej nadaljujem."

Ta mož si je znal pridobil vase zaupanje, kakor tudi pri vaši družini, kamor že prišel z napačnim imenom. Povedoval vam bom njegovo pravo ime in sicer popolnoma zastonj."

"Poslušam."

"Njegovo ime je Jean Valjean."

"Vem."

"In ravno tako tudi zastopam vam, kdo je on."

"Govorite!"

"On je bivši zločinec."

"Znano mi je."

"Gotovo vam je znano, ker sem vam pravkar povedal."

"Ne, to se mvedel že prej."

Mariusoovo obnašanje, njegov govor, ki je pričal, da vse vse to je tujeva vznemirilo. Postrani pogleda Mariusa z divjim pogledom. Marius je tudi pogled vzel, in bilo mu je, kot da je postal gotov o stvari, kateri je prej dvomil. Tuječ pa s smehom nadaljuje:

"Necem ugovarjati gospodbru baronu, toda na vsak način morate priznati, da sem jako počut." In kar vam bom sedaj povedal, je znano meni samemu, in to se tiče premoženja gospode baronovke. To je velika skrivnost, katero vam ponudim, da jo kupite. Najpravo jo vam ponudim. Jako poceni, samo dvajset tisoč frankov."

Znana mi je tvoja skrivnost, kakor so mi znane vse druge twoje skrivnosti," odvrne Marius.

Tuji je po tem zatrdiril svoj glas nekoliko znižal in bolj ponizno pristavljal:

"Gospod baron, narediva za deset tisoč frankov, in govoril bom."

"Ponavljam še enkrat, da vi mi nimate nicesar povedati."

"Tuji zopet silno divje pogleda in nadaljuje:

"Jaz moram obdelovati danes. Posebna skrivnost je, ki jo vam hočem razdeliti. Govorim, daje mi dvajset frankov."

Marius ga presunljivo pogleda.

"Meni je znana tvoja posebna skrivnost, kakor mi je bilo znano ime Jean Valjeana, in kakor mi je znano tvoje."

"Moje ime?"

"Da."

"Sej si teško, gospod baron, ker sem na koncu svetega

"jaz vas ne razumem," odvane Theenardier.

"Torej ti razložim. V pokrajini Pais de Calais je bil leta 1822 neki mož, ki je imel precej sitnosti z oblastmi, ki se je pa pozneje popravil in poboljšal ter si nadel imenogospod Madeleine. Ta mož je postal največji poštenjak, in očrečil je celo mesto, ko je pravoceni začel izdelovati bisere. Naredil je tuid precej denarja za sebe, toda najprvo je skrbel za ljudi."

Dalej prihodnjic.

Slovenske trgovine.

Služebne trgovine priporočene rojakom:

SALOONI:

FRANK JENSKOVIC,

5393 St. Clair ave.

JOS KOZELY,

4734 Hamilton ave.

MIKE SETNIKAR,

6131 St. Clair ave.

JOHN KROMAR,

108 E. 63rd St.

LOV. PETKOVŠEK,

265 Addison Rd.

ANTON ZAMRAJSEK,

991 E. 64th St.

FRANK STERNISHA,

6400 St. Clair ave.

KALAN & KOGOJ,

6006 St. Clair ave.

JOHN BLATNIK,

6304 St. Clair ave.

JOHN ZALAR

6120 St. Clair ave.

FRANCES LAUSCHE

6121 St. Clair ave.

JOS GRILC

1029 E. 61st St.

JOE NOSSIE

1226 E. 55th St.

JAKOB LAUSHE,

6101 St. Clair ave.

ANTON KUHELJ,

3822 St. Clair ave.

AUGUST BUDAN,

1423 E. 39th St.

FRANK JURCA,

1287 E. 55th St.

SLOVENSKA GOSTILNA,

3855 St. Clair ave.

JOHN GRDINA,

6025 St. Clair ave.

JOS ZALOKAR,

399 Addison Rd. N. E.

MATH HRASTAR

5920 St. Clair ave.

JOHN MAJZELJ

6128 Glas ave.

ANTON NOVAK

1056 E. 61st St.

ANTON BRODNIK

6514 Juniper ave.

JOHN ZUPANC

1021 E. 62 St.

ILIP EPPICH

301 St. Clair ave.

JOHN CIPPERMAN,

1050 Marquette St.

FRANK PUCELJ,